

[Anne Grete Holmsgård]

ke, det var for tidligt at komme ud og se, hvordan forholdene rent faktisk er.

Det store problem er ikke og har aldrig nogen sinde været afgiftningen. Man kan afgifte folk med metadon; man kan afgifte dem uden nogen som helst ting eller med clonidin. Det store problem er efterbehandlingen. Det er dér, problemerne sætter ind, og det er dér, der er brug for ressourcerne, og det er dér, der ikke er nok ressourcer i dag, og det er dér, der er virkelig store problemer, fordi det i den nuværende situation er næsten håbløst at få narkomaner under efterbehandling ud i en arbejdsituation, ud i en uddannelsessituation. De muligheder eksisterer næsten ikke i dag. Det er langt, langt vanskeligere, end det var for bare 5 år siden, på grund af den store arbejdsløshed og på grund af adgangsbegrænsningen til uddannelsesinstitutionerne.

Til allersidst vil jeg godt fremhæve et enkelt problem, som jeg også synes centrumdemokraterne skøjter hen over, og det er problemet med blandingsmisbruget. Der er i dag vide muligheder for narkomanerne og for andre for den sags skyld for at have et stort blandingsmisbrug. Det kan de have, uanset om der er tale om metadonvedligeholdelse eller ej. Det er desuden kendt, at blandingsmisbruget er en hyppigt forekommende årsag til narkodødsfaldene. Så vidt jeg kan se, kommer man ikke uden om dette problem, medmindre man indskrænker de praktiserende lægers frie ordinationsret til § 5-medicinen eller man helt ophæver den.

(Kort bemærkning).

Erlendsson (FP):

Jeg mener, at jeg hørte godt efter, og jeg hørte, at fru Anne Grete Holmsgård sagde, at narkomanerne var blevet det på grund af deres dårlige sociale position i samfundet, som bl. a. kendetegnes ved prostitution og kriminalitet og al slags tyveri og røveri. Det er jo ikke tilfældet. Det er noget, der følger af narkomanien.

Hvis jeg lige må nævne, hvordan det opstod her i Danmark, så opstod det først som hashmisbrug, men ikke i de fattigste kredse; det opstod blandt de veletablerede. Det var in, det var et modesymptom. Derefter sank det ned igennem de sociale lag, mens de, der startede med at misbruge f. eks. hash, holdt

op, fordi de opdagede de skadelige virkninger.

Det dér med det sociale er det meget, meget vanskeligt at sætte sandhedens tegn på. Jeg hører det ofte fremsat, men det er ikke tilfældet.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgård (VS):

Det er sådan set ligeegyldigt, om hr. Erlendsson har misforstået mig eller han har hørt forkert. Jeg sagde ikke, at årsagen til narkomanernes problemer var prostitution eller kriminalitet. Jeg sagde, at når centrumdemokraterne siger, at af de 40 metadonklinikker, man foreslår, skal 10 være for den gruppe af narkomaner, der samtidig er kriminelle og har store sociale problemer, så går man fejl i byen. Problemet er, at narkomanerne generelt har disse store sociale problemer.

Man kan naturligvis diskutere frem og tilbage, hvad der er årsagerne, men hvis man ser på de narkomaner, vi har i dag, hvis vi ser på de narkomaner, der kommer ind i behandlingssystemet, så ser vi, at det er et helt generelt fænomen – jeg taler bl. a. på baggrund af 3 års arbejde i det behandlingssystem – at det er mennesker, der har større sociale problemer end andre grupper af unge. Der er ikke lavet nogen undersøgelser af det, det er ganske rigtigt, men det er den helt generelle erfaring, at det er unge mennesker med meget store problemer.

Hr. Erlendsson går tilbage og siger, at det startede i 1968 med hashmisbrug. Nu er det så heldigt, at jeg stammer fra fuldstændig den samme generation, og jeg kan udmærket huske, hvad der foregik dengang. For det første er der meget stor forskel mellem hashmisbrug eller hashbrug og narkomani. For det andet er der meget stor forskel mellem den gruppe narkomaner, der eksisterede i slutningen af 1960'erne, og den, vi har i dag. Dengang var det meget bredere sociale lag, de kom fra. I dag er det et meget snævrere socialt lag, de kommer fra, og det er langt, langt mere entydigt i dag, at det er unge, der kommer fra de laveste lag i samfundet, det er unge, der har store problemer med at skaffe sig arbejde, uddannelse, som kommer fra ustabile familier, som har store